

Addendum 2014 'Veilige principes in de medicatieketen' – Platform medicatieveiligheid care

Augustus 2014

Toelichting

Maart 2012 zijn de 'Veilige principes in de medicatieketen; verpleging, verzorging, thuiszorg' uitgebracht door het Platform medicatieveiligheid. Op basis van ontwikkelingen en ervaringen met de Veilige principes is dit addendum 2014 opgesteld. Omdat de Veilige principes ook in een gedrukte versie beschikbaar zijn, is gekozen voor de vorm van een addendum.

Dit addendum omvat:

- *Aanvullingen 2014*: actualisatie en aanvulling op enkele onderdelen in de Veilige principes, op basis van ontwikkelingen.
- *Een actualisatie* wat betreft beschikbare richtlijnen en hulpmiddelen.

Daarnaast is separaat een notitie met veel gestelde vragen en antwoorden over de Veilige principes opgesteld.

De 'Veilige principes' geven geen antwoord op alle vragen die er zijn of praktijksituaties blijken lastig; bijvoorbeeld tussentijdse wijziging van medicatie in voorverpakte medicatie (zakjes, trays etc.), de situatie van avond, nacht en weekend, overdracht tussen 1^e en 2^e lijn, en afstemming met trombosedienst. Voortbouwend op de algemene principes zullen in de lokale situatie over deze situaties afspraken moeten worden gemaakt, aansluitend bij die eigen situatie. Het Platform hoort graag uw oplossing / aanpak voor deze situaties. Zie vraag 5.3 en 5.5 in de notitie Veel gestelde vragen 2014.

Aanvullingen 2014 'Veilige principes in de medicatieketen'

1. Algemeen: E-health toepassingen

Ook op het terrein van medicatie zijn steeds meer E-Health toepassingen beschikbaar, bijvoorbeeld app's voor dubbele controle, automatische dispenserboxen, een barcodescanner. Meestal zijn deze specifiek gericht op het vereenvoudigen en/of veiliger maken van het medicatieproces. Of deze hulpmiddelen doelmatig en doeltreffend zijn, zal steeds moeten worden afgewogen door gebruikers.

2. Overzicht apotheker:

a. Actueel medicatieoverzicht

Overzicht apotheker, stap 2, ad 1 toevoegen: '*Draagt, indien er wijzigingen zijn in de medicatie, zorg voor een actueel medicatieoverzicht ..*'

b. Kennisoverdracht

Overzicht Apotheker, stap 4, toevoegen: '*Maakt met zorgorganisatie afspraken over scholing van relevante zorgmedewerkers die betrokken zijn bij het gereed maken en toedienen van medicatie.*'

Actualisatie beschikbare richtlijnen en hulpmiddelen

Richtlijnen

Verouderde richtlijnen, niet meer toepassen

- Richtlijn Medicatiebewaking, KNMP

Nieuwe richtlijnen, toe te passen

- Multidisciplinaire richtlijn Polyfarmacie bij ouderen, NHG/NVKG/OMS, 2012
- Richtlijn Elektronisch voorschrijven, KNMG e.a. 2013
- Richtlijn Zorg voor patiënten met geneesmiddelen in een geïndividualiseerde distributievorm, KNMP 2013
- Richtlijn Bereiden uit grondstoffen en aanpassen handelspreparaten, KNMP
- EPHOR Richtlijn 5-a-reductaseremmers, Richtlijn antipsychotica bij ouderen en Richtlijn bètablokkers
- Landelijke standaard Ketenzorg Antistolling voor 1e en 2e lijnszorg, NHG/KNMP/NVZA/Verenso, 2012

Hulpmiddelen

Verouderde hulpmiddelen, niet meer gebruiken

- KNMP instructiefilmpjes m.b.t. VTGM (voor toediening gereed maken)

Gewijzigde hulpmiddelen, te vervangen

- Handreiking Voorbehouden handelingen bij verpleging, verzorging en thuiszorg ActiZ/BTN/LHV/Verenso, 2013
(in plaats van Handreiking voorbehouden en risicovolle handelingen, 1997)
- Handreiking periodieke medicatiebeoordeling voor zorginstellingen, IVM (in plaats van Periodieke medicatiebeoordeling in verzorgingshuizen, IVM; Periodieke medicatiebeoordeling in verpleeghuizen, IVM)
- IVM Medicatieveiligheid achter de voordeur en overdracht van medicatiegegevens in de thuiszorg: zijn 'Zorg Voor Veilig' modules geworden
- IVM Handreiking beoordeling eigen beheer medicatie (BEM) is alleen nog beschikbaar via nascholing IVM
- www.kennisbankzorgvoorbeter.nl is www.zorgvoorbeter.nl geworden

Nieuwe hulpmiddelen, te gebruiken

- Nictiz: Het elektronisch recept, 2011
- IVM: E-learning cursussen m.b.t. baxtersystemen, voor: zorgmedewerker, praktijkassistent/praktijkondersteuner en apothekersassistent
- Apotheek.nl: App voor medicijnteksten
- V&VN: Zakkaartje vermalen van medicatie, 2012
- IVM: Quickscan medicatieproces zorginstelling, 2013
- IVM: Thermometer medicatieproces op de afdeling van een zorginstelling, 2013 (externe audit door apotheker)
- IVM: Dossiercheck thuiszorginstelling (externe audit door apotheker), 2013
- IVM: Diverse nascholingen (w.o. werken aan beter medicijngebruik, medicatieveiligheid in de praktijk, signaleren en medicijngebesprek met BEM)
- Vilans: Waaier Medicatiezorg voor zorgmedewerkers in de thuiszorg en Waaier voor zorgmedewerkers in verpleeg- en verzorgingshuizen, 2013
- Vilans: Kennisbundel medicatieveiligheid, 2013